

Peter Hinckelmann Paulus Brunonius

De Papismo Disputatio Anasceuastica Vicesima. Continens praecipuos Romanae Synagogae errores refutatos, quos ea fovet in locis De Votis Monachatu Et Ieiuniis

Rostochii: Litteris Reusnerianis, 1608

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn756812577>

Druck Freier Zugang

P. Hirkelmann.

R. M. theol. 1607. 8.

- Contentas
- ① Joh. Caselius, de deo uno et vero 1607
 - ② Joach. Henningsius, de criminatione majestatis 1607
 - ③ Joach. Fischerus, de peccato originali 1607
 - ④ Heid. Kirchorius, de arbitrio hominis 1607
 - ⑤ Joh. Redekerus, de discrimine legis ev. 1607
 - ⑥ Henr. Tectorius, de justificatione 1607
 - ⑦ Joach. Jordenius, de bonis operibus 1608
 - ⑧ Joan. Lutelius, de sacramentis 1608
 - ⑨ Joach. Henningsius, de sacramento cocuae 1608
 - ⑩ Heid. Kirchorius, de sac. confirmationis 1608
 - ⑪ Joh. ab Huda, de traditionibus 1608
 - ⑫ Paul. Brinerus, de votis monachato 1608
 - ⑬ Nic. Fridericus, de alyaphoris 1608
 - ⑭ Henr. Hamerus, de oratione 1608
 - ⑮ Pet. Loft, de indulgentiis 1608
 - ⑯ Joh. Albinus, de morte 1608

λ. (n.)

DE PAPISMO
DISPUTATIO ANASCEVASTICA
VICESIMA.

*Continens precipuos Romanae Synagoga erro-
res refutatos, quos ea fovet in locis*

De

VOTIS
MONACHATU ET
JEJUNIIS.

*Reverenda facultatis Theologicae in Academia
Rostochiensis consensu:*

Moderatore & Doctore S S. Spiritu:
Sub Praesidio

M. PETRI HINKELMANNI

Verbi Divini ministri:

ad privatam *ουχνησιον* proposita.

PAULO BRUNONE

Holsato.

10. Cal. April. Hora 6. matut.

ROSTOCHII,

Litteris Reulnerianis An. 1608.

DISPUTATIO XX.
DE VOTIS MONACHA-
TU ET IEIUNIIS.

ἑλεγχόμενα.

I.

Magna semper Romani Pontificis ad Antichristicum suum in ecclesia dominatum amplificandum, instruendum & stabiliendum fuit cura & proclivitas, ita ut nihil tam enormiter & notoriè supersticiosum sit, cujus defensionem & patrocinium ipse suscipere ac profiteri non auserit, idq; ut aliqua specie necessitatis, cum ex fundamento veritatis non possit, faciat, imprimis omnes ingenij sui nervos, omne studium ac laborem in votis urgendis intendit.

II. Videt enim posito & concesso hoc quasi fundamento, nimirum vota esse facienda, spontè ac sine omni negotio inde sequi regni sui amplificationem, impleri tabernas monachorum, ac stabiliri omnis generis supersticiosas traditiones, quas cum recenti suâ creaturâ Jesuiticâ somniat.

III. Quanto verò Papa Romanus, cum sua rassa cohorte conatu & molimine, vi & fraude, regnum suum ex hoc fundamento propagare, stabilire & defendere conatur: tanto majori studio ei resistendum nobis est, ut si non prorsus eo sublato, saltem conquassato & validissimè concusso, tota regni structura, nulla sui parte incolumis, nutans ruinamq; minitans, tandem præceps cum interitu multorum collapsa concidat.

IV. Hanc igitur de Votis doctrinam, cui & vicinam de Monachatu & Jejunijs conjungemus, ne quis nos solummodo ridere existi-

A 2

met ve-

met, verum etiam evidentissimis sacrae scripturae testimonijs refuta-
re posse videat, opera pretium erit, ut omissa longiori praefatione,
quantum quidem instituti nostri ratio patitur, ex certis & immotis
scripturae fundamentis, non philosophorum Patrumve placitis, ser-
monem nostrum formemus atq; stabilamus; quod ut eo melius fiat,
collegij nostri vestigijs insistentes, hujus disputationis universam ma-
teriam, de qua *ἡ δὲ βεβαιότης* acturi sumus, tribus his capitibus compre-
hendemus.

I. De Votis.

II. De Monachatu sive Monasterijs.

III. De Jejunijs.

CAPUT PRIMUM.

De Votis.

Primus Error.

Vota sunt reddenda: hoc enim scriptura docet, natu-
ra dicitur, & honestas imperat.

REFUTATIO.

I. *Ἐὰν* hic error prima fronte nihil incommodi continere, & dextrè
explicatus tolerari posse videatur, tamen quia artificiosè & sophisti-
cè glossula magnà semper industriâ ab adversarijs nostris Pontificijs
excogitatae sunt, quibus opinionem suam in hoc errore latentem stabi-
lire conantur, facile, votorum distinctione praemissa, ad eam responde-
ri potest.

II. Duplex enim Votum esse & Sacrae literae & historiarum mo-
numenta testantur: *ἑκείνου καὶ ἀδελφείου*: quorum illud in Com-
mune & Singulare dividitur. Commune nominatur à D. Lutero
Morale & Primi praecepti proprium, quod omnes & singuli salvari
cupientes servare tenentur, & ut in Baptismo inchoatur, ita in con-
fessione & Coenae sumptione confirmatur. Singulare verò alias spe-
ciale, personale ac privatum dicitur, quod pro arbitrio suscipi potest,
& has quatuor habet conditiones, quarum prima est; Ut persona
vota faciens sit sui juris ac compos mentis; quae prima conditio ut
exclu-

excludit vota coacta & inconsiderata, ita includit & requirit mentis intentionem & rationis deliberationem.

III. Secunda conditio, Cui votendum sit monet, nempe soli Deo (a). Nam cum hac parte vota cum juramenti coincidunt, quam proximè quoq; ad preces accedunt, atq; propterea non nisi Deo, qui solus à nobis invocandus est, faciendum esse vota sequitur.

a) Num. 30.
v. 3.
Deut. 23, 21.
Psal. 76, 12.
It. 116, 14.

IV. Tertia, quid propriè votendum sit, considerandum proponit quod cum ratione materiæ sit varium, non aliunde nisi ex verbo Dei quid votendum sit, sciri potest. Illud enim quid à nobis Deus flagitet, & quid debeat ei monstrat, omnesq; ebriobos & lascivos damnat, quod itaq; secundum illud sit, pro voto licito & Deo accepto haberi potest.

V. Quarta deniq; finem concernit: quando enim vota, ut his gratitudinem nostram testemur pro acceptis à Deo beneficijs, ad Dei gloriam & utilitatem, proximi sunt directæ, legitima esse dicuntur. Ex his definitio voti rectissimè colligi potest; quod sit promissio animi ardentè orantis, Deo facta spontè, de rebus licitis & pio fine.

VI. Adepisov verò est, quod cum his conditionibus legitimi voti pugnat; quod à personis non sui juris sit, non Deo sed sanctis defunctis, & de rebus illicitis & impossibilibus, sine malo suscipitur.

VII. His ita præmissis ad errorem facilis est responsio. Illa nimirum vota quæ quatuor hæc conditiones piæ & legitimi voti habent (b), omninò esse servanda, quæ verò ijs vel una atq; altera earum carent, esse illegitima, impia & mala, & proinde non servanda sed rescindenda.

b) Gen. 28.
v. 20.
Iona 1, 16.
& 2, 10.
Num. 6, 12.
& seq.
Act. 18, 18.
1. Cor. 9, 20.

VIII. Quorum in numero sunt; 1. quæ in Papatu vel vi vel fraude imponuntur pueris & puellis, in quibus ante usum rationis relictum, nondum libera voluntatis est electio. 2. quæ inconsideratè & temerè videntur, quale fuit votum Jephtha, Judic. 11. 31. Davidis, 1. Sam. 25. 22. & Herodis, Matth. 14. 6.

IX. 3. Quæ sunt non Deo sed Mariae, virgini, alijsq; sanctis defunctis, ut illi tanquam opitulatores in necessitatibus subveniant,

A 3

qualia

c) 2. Reg. 17,
31, c. 23, 18.
1. Sam. 31, 9.
& 10.
Ez. 65, 11.
a. Maccab.
4, 19.
Levit. 18, 20.
cap. 20, 2.
d) lud. 17, 3.

qualia vota in Papatu sunt usitatissima: vel quæ nuncupata fuerunt
Idolis, statuis, Moloch, Diabolo ipso, qualia olim erant Israelitarum
& Ethnicorum (c).

X. 4. Quæ sunt illicita, impia & impossibilia, quale fuit matris
Michæ, 1100 argenteos Idolo voventis (d): & Iudeorum, qui devo-
tione devoverunt se nihil gustaturos, donec occiderint Paulum, Act.
23, 14. Cujusmodi sunt vota castitatis, vitæ monasticæ, jejunio-
rum, peregrinationum, & id genus sexcenta alia, quibus abundat
Papatus.

XI. 5. Omnia vota quæ superstitiosa, quæ honori Dei, merito
Christi derogant, cum æquitate, honestate ac præceptis Dei pugnant,
quæ Pontificij equipollere imò præstare voto, quo in Baptismo omnes
obstringimur, & in se continere summum gradum perfectionis Chri-
stianæ, imò vitam æternam demereri, blasphemo & impio ore asserere
haud erubescunt.

XII. De hisce coactis, temerarijs Idololatricis, impijs, impossibi-
libus, superstitiosis & merivorijs votis, tenendum est dictum Isidori
(e) quod in jure etiam Canonico & à M. sententiarum (f) cita-
tur. In malis promissis rescinde fidem: In turpi voto muta de-
cretum: Quod in cautè vovisti ne facias: Impia est promissio quæ
scelere adimpletur. Idq. ad exemplum Davidis, qui votum in con-
sideratè, ex iracundia factum statim rescidit, (g) de quo Augustinus: ju-
ravit temerè, sed non implevit jurationem majori pietate.

Secundus Error.

Vota, (ut sunt cælibatus, Paupertas & obedientia)
sunt opera superogationis: vota sunt consilij non præ-
cepti.

REFUTATIO.

I. Duo hujus erroris membra sunt. 1. quasdam in specie vota re-
censet. 2. Ex ijs opera superogationis & consilia facit. Sed detectâ
prioris falsitate, alterum operosa refutatione non indiget.

II. Quod itaq. ad primum; si secundum conditiones in refutatione
primi

primi erroris positas, Calibatus, Paupertas, Obedientia, tum alia quoque superstitiosa vota, quorum incredibili studio Papatus totus aestuat, examinentur, non tantum nullius momenti & nugatoria, verum etiam manifestè impia deprehenduntur.

III. *Votum enim Castitatis sive monasticum.* 1. non à persona sui juris, sed plerumque à pueris & puellis; quæ vel parentibus eripiuntur, & voto coacto & non intellecto abstringuntur, vel ab ipsis parentibus propter curam victus & sustentationem in monasteria decurrunt, vel allecti & persuasi illecebris puerilibus irretiuntur, ut propter gulam & ventrem inconsiderati voveant, quod deinde vatum semel factum, ad maturitatem iudicij pervenientibus, & tanquam temerarium animadvertentibus, revocare haud licet.

IV. 2. Non tam fit Deo, quam sanctis defunctis, quorum assument nomina, unde tot ordines, (Augustiniani, Dominicani, Franciscani, Carthusiani, Caputiani, Benedictini, Bernhardini, Iohannite, Iacobite, Iesuite seu Loiolite, &c.) multis modis à se discrepantes, & peculiaribus vitæ regulis tam longè à se distincti, ut singuli se alijs præferant superioresque arbitrentur, unde contemptus & Martinianum odium, quo se mutuo persequuntur; atque sic factò ipso se non uni Deo, sed singulos suis Patronis, quos sibi elegerunt, vovisse ostendunt.

V. 3. Est impossibile & contra Verbum Dei. Christus enim inquit, non omnes capere verbum illud, sed quibus datum est: non qui vovent, ut Pontificij volunt. Et Paulus Castitatem nominat donum Dei, & non velle se eam illis præcipere addit, ne laqueum ijs injiciat. Quæ itaque conscientia, quod Christus sine discrimine cuilibet possibile negat, & Paulus nisi desuper datum fuerit, laqueum vocat, imperare & præcipere audent?

Matt. 19, 11.
1. Cor. 7, 7.

VI. 4. Non suscipitur in gloriam Dei, nec utilitatem proximi: illud quia inter idololatras hominum refertur, quibus frustra colitur Deus: hoc, quia à societate hominum excludit, sibi soli vivere, cuticulamque tantum suam curare præcipit.

Esa. 29, 13.
Matt. 15, 9.

VII. *Votum deinde Paupertatis refutatur.* 1. Univerſa V. & N.
T. do-

T. doctrinâ, quæ paupertatem à Deo immiffam patienter quidem ferendam, nusquam verò vendam docet, imò contrà sudore vultus & labore manuum victum querendum, & necessaria ad fuorum sustentationem & inopum sublevationem, comparanda, seriò incul-

a) Gen. 3, 17. cat. (a)

Pf. 128, 2.
Prov. 10, 4.
c. 12, 11.

VIII. 2. Exemplis Patriarcharum & sanctorum in Veteri Testamento, qui divitijs abundarunt, & tamen se illis non abdicarunt (b). Christi in Novo Testamento, qui pecuniam ab hominibus

2. Theff. 3, 10, 12.

sibi & Apostolis collatam, loculis asservari voluit, quâ deinde Apostoli emebant necessaria (c). Et aliorum (d).

b) Gen. 13, 2.
5. c. 26, 13.
c. 30, 30. c.
36, 6. 7. c.
41, 52.

IX. 3. Propriâ contradictione. Monachi enim paupertatem vorentes, in summa rerum omnium affluentia vivunt, ita ut eorum inopia sit copia, pauperes sint sine defectu, humiles sine despectu.

Iob. 1, 3.

X. Deniq; votum obedientiæ cum SS. Scripturâ, libertate christianâ, & ratione ipsâ pugnat; quæ mandat ne servitutis iugo Christiani implicentur, neq; fiant servi hominum, quia verus sanguinis Christi in libertatem sint asserti, in quâ eos persistere vult (e). Tum hoc

c) Ioh. 4, 8.
c. 13, 29.

d) Matt. 18, 23. c. 27, 57.

voto se Abbatum & Præpositorum mancipia facientes, in summa sæpè vivunt licentiâ.

e) Ioh. 8, 36.
Gal. 4, 13. c.
5, 1. 13.

1. Cor. 6, 20.
c. 7, 23.

XI. Ad secundum Erroris membrum responsio ex præmissis peti facillimè potest. Si enim vota illa in omnes legitimi voti condiciones, ut demonstratum impingunt; Deo placere minimè possunt, tantum

f) Esa. 64, 6.

abest, ut supererogare aliquid valeant. Quin & Scriptura opera supererogationis in tantum ignorat, ut etiam operibus iustorum, laudem perfectionis & gloriationis derogat (f). Vnde talem à nobis

Lur. 17, 10.
Syr. 18, 6.

Phil. 3, 8.

astruimus: Quicumq; minus præstat quàm debet, ille nihil potest supererogare: atqui omnes homines adeoq; sanctissimi quicq; etiam minus præstant quàm debent, ut ex allegatis & alijs quamplurimis (g) dictis constat. Ruit itaq; Pontificiorum de operibus supererogationis

g) Iob. 25, 3.
Pf. 14, 3.

It. 53, 4. Item
130, 3. Item
143, 2.

figmentum.

Ioh. 15, v. 5.
Rom. 3, 11.

XII. Consiliorum quodq; figmentum, tum ijs quas supra enumeravimus conditionibus, tum viva illorum praxi refutari potest. Facta enim

c. 7, 18.

2. Cor. 3, 5.
Phil. 2, v. 13.

enim

enim ipso non consilij illa vota esse permittunt, sed ex mandato & per coactionem imponunt, & suscepta, irrevocabilia pro imperio statuunt.

Tertius Error.

Quæ cum voto sunt magis sunt meritoria, quàm quæ sine voto. Vota sunt perfectio Evangelica, satisfactio- nes pro peccato, & meritoria vitæ æternæ.

REFUTATIO.

I. In hoc errore lerna Pontificiarum inest abominationum, quas enumerare ferè difficilius est, quàm refutare. Non enim in unum aliquem articulum fidei impingit; sed merito Christi sufficientissimo derogat, discrimen Legis & Evangelij tollit, cum totâ doctrinâ legis, cum articulo de justificatione gratuita hominis peccatoris caram Deo, cum universa doctrina de bonis operibus, de libero arbitrio hominis, &c. dis diâ pugnâ pugnât. Quorum omnium refutationem suscipere si vellemus, opus Iliade majus pertexendum nobis esset. Sed ad singula erroris membra tantum breviter.

II. 1. Distinguunt inter ea quæ cum voto & sine voto sunt, illa quæ magis faciunt meritoria. Sed quam sit hæc distinctio frivola, & meritum affectum nullum, vel inde patet. Quæ enim cum voto suscipiuntur, vel sunt in verbo Dei præcepta, atque sic propter mandatum Dei ex officio, omnes Christiani tenentur ea præstare, & cum fecerint omnia, quæ præcepta sunt, dicendum tamen illis est: *Servi inutiles sumus, quod debuimus facere, fecimus* (a). Cum itaque non sint arbitraria, ut ex libertate Christiana vel fieri vel non fieri possint, sed sub conditionem necessitatis cadant, nihil quoque eis mereri poterunt.

a) Luc. 17.
v. 10.

III. Vel sunt, ea quæ voventur, non præcepta in verbo Dei, quæ ratione ab omni cultu longissimè discernuntur. Omnes enim ἐβελονομασίας καὶ ἰνὰ λυπαρὰ καὶ ἀνεργίας scriptura tanquam inutilia & frustra suscepta rejicit & damnat. (b)

b) Esa. 29, 13.
Matt. 15, 9.

IV. 2. Votis tribuunt perfectionem Evangelicam: sed hæc non nostris operibus ex voto susceptis ascribenda, verum merito Christi nobis

B

parta

parta est, propter quod fide apprehensum, imputatâ nobis ejus justiciâ, perfecti reputamur, ita ut nihil hâc votis, nihil operibus quantumvis religiosis & perfectis relinquatur, quemadmodum hac de re in aliquot superioribus disp. actum.

- V. 3. Satisfieri posse votis pro peccatis blasphemo ore asserere non verentur; id verò anne est Christi sanguinem, qui solus nos emundat ab omnibus (a) peccatis, pedibus (b) concutere; & sufficientissimum (c) lûτρον Christi, quod passione & morte sua peperit, enervare? cui vel tantillum addere humanorum meritum, est pulcherrimo vestimento (d) laceras & maculatas panni menstruate (e) particulas assuere, aut (f) σποδάλαις maculare. (d)
- Eph. 2, 5. 8. IV. 4. Deniq; ulterius progressi Pontificij in suâ blasphemiâ, vota vitæ æternæ meritoria faciunt. Sed quid tandem relinquatur gratiæ Dei? cuius ea donum esse dicitur (e): quid Christo? per quem ea reparata & restituta (f): quid fidei? per quam ea applicatur, & cuius finis est (g): quid hereditati? quâ occupatur & possidetur (h). Videant itaq; Pontificij ne suis votis regnum cælorum abdicantes, se æternis devovent cruciaturibus.
1. Joh. 1, 3. a)
Ebr. 10, v. 29. b)
Esa. 64, 6. c)
Phil. 3, 8. d)
Rom. 6, v. 23. e)
Eph. 2, 5. 8. f)
Ibidem. g)
1. Tim. 1, 10. h)
1. Joh. 4, 9. c. 5, 11.
Ioh. 3, 16. g)
Act. 10, 43. h)
1. Pet. 1, 9.
Matt. 25, v. 35.
Rom. 6, 17.

Quartus Error.

In necessitatibus vota facere & peregrinationes suscipere in terram sanctam, ad Dominicum sepulchrum, vel ad ea loca, ubi existimantur sanctorum reliquiæ esse, vel quæ sanctorum memorijs dicata sunt, non tantum per se pium & sanctum est, verum etiam plenariam indulgentiam, remissionem culpæ & poenæ, gratiam & auxilium Dei meretur.

REFUTATIO.

I. Vix laboriosa & damnosa istæ peregrinationes, quæ ex falsa & supersticiosa, hâc vel illic Christum cum suis beneficijs querendi & inveniendi, persuasione ortæ sunt, refutationem merentur, sed eas enumerasse sic satis superq; refutasse.

II. Non enim tantum nullum, vel mandatum vel exemplum in facris

sacris literis habent, verum etiam eas quasi digito monstratas fugere serio praeuocauit Christus, inquit: Si dixerint vobis; (a) Ecce in deserto est, nolite credere. Et scriptura alias saepius omnem loci differentiam superstitionem tollit. (b)

a) Matt. 24.
v. 25.

b) Ioh. 4. 21.
1. Tim. 2. 8.

III. Tum quoque non unum ex probatis historijs exemplum, in primitiva Apostolica Ecclesia, usque ad annos à nato Christo ducentos, & ultra, huiusmodi ad loca & reliquias sanctorum peregrinationes in usu fuisse, producere possunt; quin potius semper huic imposturae contradicentes exstiterunt, quemadmodum de Bernharde legimus, quod Monacho cuidam peregrinationem Hierosolymitanam dissuasit. Tum & plures alij publicis scriptis hanc vanitatem reprehenderunt & refutarunt.

Bernh. E-
pist. 319.

IV. Huc accedit quod nulla alia merita has peregrinationes committentur, quam officij vocationis impedimentum, & economicae administrationis neglectus, rei familiaris damnum, pecuniae multo labore & sudore comparata inutilis consumptio. Scilicet haec sunt indulgentiae, quibus peregrinantes sarcinam pecuniae levantur.

V. Alias rectissime & verissime in eos quadrat dictum illud Christi (a). Frustra colunt me docentes doctrinas, mandata hominum, quod cum ex precedentibus adeo verum, ut luce ipsa meridiana clarius sit, fructum quoque suae doctrinae ac praeceptorum consequentur, quam eradicationem fore (b) dicit Christus.

a) Matt. 15.
v. 9.

b) Matt. 15.
v. 13.

CAPUT SECUNDUM.

De Monachatu & Monasterijs.

Primus Error.

Monasteria non fuerunt olim scholae in quibus Theologia & aliae bonae artes traditae & praelectae sunt.

REFUTATIO.

I. Monasteria ab initio fuisse scholas humaniorum disciplinarum & sacrarum literarum, ac seminaria ecclesiastici potissimum ordinis, in quibus pii homines sese ad ecclesiae gubernationem & ad maiora peragenda, toleranda ac suscipienda praeparantes, inde tanquam ex equo

Troiano ad omne vitæ genus prodierint, contra omnes Pontificios testantur, Gregorius Nazianzenus, Basilus, Chrysostomus, Hieronymus, & alij.

Tom. I. c. II.
Epist. 18.

II. Tempore enim Augustini, his qui pietatis zelo ad collegia, ad perdiscendas artes sese conferrebant, liberrimum fuisse, deserto eo vitæ genere ad quod vis aliud sese conferre, ex vitæ ipsius à Possidonio descripta, colligi potest: Et ipse Augustinus ostendit suo quoque tempore usitatum fuisse ex Monasterijs desumere clericos, qui ministrarent ecclesiæ & reipublicæ præficerentur.

III. Et Augustina confessio docet, fuisse olim in monasterijs longè aliud vivendi institutum, quam hodiè Claustralium vitæ, quæ tamen omnibus reliquis vitæ generibus sanctimoniâ ac perfectionis laude longè præfertur, nobis exhibet, dum collegia & monasteria vocorum vinculis astringens, in meros ea carceres redigit.

IV. Quocirca falsissimum esse, & contra omnem antiquitatis assercionem, Pontificiorum de origine & auctore, quem Marcum esse volunt, de qua forma veteri monasteriorum, figmentum, non quemadmodum illi ex conjecturis, sed certissimis scriptoribus pronunciamus.

Secundus Error.

Thom. I. 4.
dist. 4. art. 3.

Ingressus religionis est veluti novum baptisma, quod etiam licet toties renovare, quoties ab integro positum religionis renovatur.

REFUTATIO.

a) f. 529.

b) Tom. 2.
f. 163.

I. Ita prorsus in hoc errore Pontificij sunt mutabiles ac dubij, ut in proprium, quod dicitur, ac domesticum thesaurum calumnientur. Quod namque Ioannes à Darentria & Hoffmeisterus in Harmonia Aug. Conf. (a) asserunt, id Bellarminus (b) nullum Catholicum ita docuisse, pernegare audeat: at hæc quo sunt manifestiora ac magis notoria, eò cum in his tum in alijs erroribus fallacia & contradicendi studium magis elucet ac conspici potest.

II. Tale enim vitæ genus, quale hodiè in Papatu cernitur, quid quaeso est, nisi inter scorta & adulteria commendare virginitatem:
in ipsa

in ipsa rerum affluentia paupertatem ac inopiam simulare; religionis prætextu otium ac luxum sectari, Curios se simulare, & interim Martinalia & Bacchanalia continua celebrare, ut praxis monasteriorum viri satis superq; testatur. Unde Poeta ille rectè de ijs scripsit:

O monachi, ventres pigri estis, amphora Bacchi,
Vos estis, Deus est testis, turpissima pestis.

III. Deinde vorunt obedientiam sui ordinis sine scriptura, & subtrahunt se ab obedientia parentum, magistratum, adeo ipsius Christi, contra scripturam. Excogitata enim sunt regula, inventa sunt fraternitates, observantia atq; ordinum infinitorum inventiones sunt introductæ, quibus in immensum excrevit superstitio & religionis purioris adulteratio, ut & Sacramentis, à Christo sacrorum Rege institutis, opera sua stercorearia, ut sunt rasum & cucullatum stare, sedere, ambulare, edere, bibere &c. equiparare ausint.

IV. Sed quanta cum impietate ac temeritate, vel ex unius Hoffmeisteri confessione, in hæc verba scribentis, colligitur (c): Ut candorem nostrum ipsi adversarij videant, ingenue fatemur, monachos merces suas plus satis laudasse, multos incautos in nassam illèxisse, superstitionibus & hypocrisi operam dedisse, à prima ipsorum institutione plurimum declinasse, votum paupertatis, castitatis, obedientie, vix nominatenus retinuisse. Quibus dum Bellarminus contradicit, quis non videt illos ludere & illudere mundum, ac Deum ad meritas pœnas provocare, quas de illorum pertinacia ac levitate, suo tempore sumet.

c) Harm. A.
C. fol. 529.

V. Damnat ergo ipsos propria ac quotidiana ipsorum vita, multis varijs superstitionibus, impietate ac erroribus abominandis referta, ad quam liberos suos detrudere, Idolo Moloch in valle Hinnon sacrificare, verosimilius esse dixerim, quam ejusmodi statui, qui Baptismo comparari possit, eos dicare.

4. Reg. 23. 10

Tertius Error.

Per ingressum religionis, id est professionem, probabiliter

biliter dicitur haberi omnium peccatorum remissio, quoad culpam & pœnam. Per sepulturam in cuculla monachi, consequitur quis tertiam partem remissionis peccatorum.

REFUTATIO.

I. Ex hisce & alijs innumeris sue monasticæ vitæ encomijs, Pontificios verocundia & veritatis fines planè transgressos, totos in sui admirationem & gloriationem abripi patet: quibus olim totum terrarum orbem repleverunt, omnesq; homines dementarunt, ita ut non tantum rudis plebecula has nugas & imposturas avidissime, attonitè per suasionem amplexa sit, verùm etiam summi Principes, Comites, Docti aliq; præstantes viri, hisce prestigijs fascinati, in cucullis Monachorum sepeliri voluerint, ut historie de Friderico Principe Mantuano, Longolio, Rudolpho Agricola & alijs cstantur.

II. Sed hæc vanitas & profligata impietas, quo magis luce Evangelij detecta patet, eò minus in eâ refutandâ nos laborare necessum erit. Saltem loco conclusionis, immodicis monachatus laudibus, contraria hæc vituperia, ex fundamentis demonstrationum apodicticis desumpta, opponamus.

III. Quia præsens monasticum vitæ genus non tantum in verbo Dei non est sancitum & fundatum, verùm etiam severissime prohibiturum & damnatum (a): tum & primitivæ Ecclesiæ temporibus Apostolorum vicinæ, annis 260. prorsus ignotum fuit: Irrefragabiliter concluditur, illud esse merum & superstitiosum hominum inventum, & propterea coram Deo abominationem horrendam, quæ alia peccata omnia transcendat, maculas & stigmata conscientijs inurat, verum ac divinitus mandatum ordinem & cultum impediât, ac tandem in barathrum æternæ damnationis præcipitet.

a) Sophn. 1.
v. 4. 8.
Matth. 24.
v. 25. 26.
2. Theff. 2, 4.
1. Tim. 4. v.
1. 2. 3.

CAPUT TERTIUM,

Primus Error.

Lutherani prohibent jejunium, & semper jejunare volentes, nunquam tamen jejunant. Pontificium verò
Jejunium

Ieiunium à majoribus acceptum & devotè observatum,
verum est ieiunium & cultus Deo gratissimus.

REFUTATIO.

I. Calumnia est Pontificiorum, quando nostros ieiunium prohibere dicunt. Et si enim commentitium discrimen & supersticiosam ciborum prohibitionem, in papatu usitatam rejiciamus & damnemus, nequaquam tamen ieiunia legitima in S. S. Scripturâ præcepta, & à Christianis semper recepta improbamus, sed utraq. manu acceptamus, atq. docemus cum scriptura; sedulo cavendum esse, ne corda graventur crapulâ & ebrietate (a), verum abstinentiâ cibi & potus, sine tamen superstitione, præparentur ad munia pietatis & vocationis obeunda. Sed cum res ipsa & praxis Ecclesiæ nostræ loquatur, verbis multis hanc criminationem à nobis depellere haud laborabimus.

II. Quin potius in eos ipsos, quod falso de nobis effutiunt, competit; quod ieiunare non tantum volentes, sed quod magis est vorvntes, nunquam tamen ieiunent; gulosa enim illorum à carnibus est abstinentia, dum interim lautissimos & pretiosissimos pisces, in cibum sibi apponi curant, herbas ita condunt ut nihil possit esse suavius, alijsq. cupedijs palatui arridentibus ita se infarciunt, ut carnes, etsi liceret, cœnare tamen non libeat. Num verò est ieiunium, distentis aqualiculis ieiunare?

III. Sed suum nihilominus ieiunium à majoribus acceptum, devotè observari gloriantur: quomodo itaq. cum veteri consuetudine ieiunandi conveniat, dispiciendum.

IV. 1. Veteres ieiunia indicentes, ab omni victu abstinebant (a). 2. non uni certo tempore vel anniversarijs diebus alligabant, sed quocunq. tempore, quoties necessitas id postulare videbatur ieiunia celebrabant (b). 3. veteres non habuerunt certarum ciborum delectum, sed in genere quicquid carni gratum, inhibeant. 4. veterum deniq. ieiunia non ad peccatorum expiationem, sed ad humilitatis testimonium, & precum præparationem (c), suscipiebantur. Quam belle verò Pontificiorum ieiunijs, cum illis veteribus conveniat, ex praxi Roma-

a) Luc. 21.
v. 34.

a) 1. Sam. 7.
v. 7.
2. Sam. 3, 35.
Ioel. 2, 12.
Esræ. 8, 23.
Nehem. 9, 1.
b) Iud. 20.
26.
2. Sam. 1, 11.
c. 12, 16.
Esth. 4, 3.
16.
c) Iudith. 4.
8.

na con-

Dan. 9. 3.
Act. 13. 3.
c. 14. 23.

na constat. Non itaq; verum Pontificiorum est jejunium, sed potius
crapula & fœrens ac molesta digestio.

Secundus Error.

Interim.
Sotus in
Cath. affert.

Iejunium quadragesimale, omnium patrum consensu
ab Apostolis traditum est. Feria Sexta, die Sabbathi, &
alijs jejuniorum diebus abstinendum est ab esu carniū;
à butyro, ab ovis, & c. hæc abstinencia est opus necessari-
um, per quod datur Spiritus S. expiantur peccata, & me-
retur vita æterna.

REFUTATIO.

a] Exod.
24. 18.
1. Reg. 19. 8.
Matth. 4. 2.

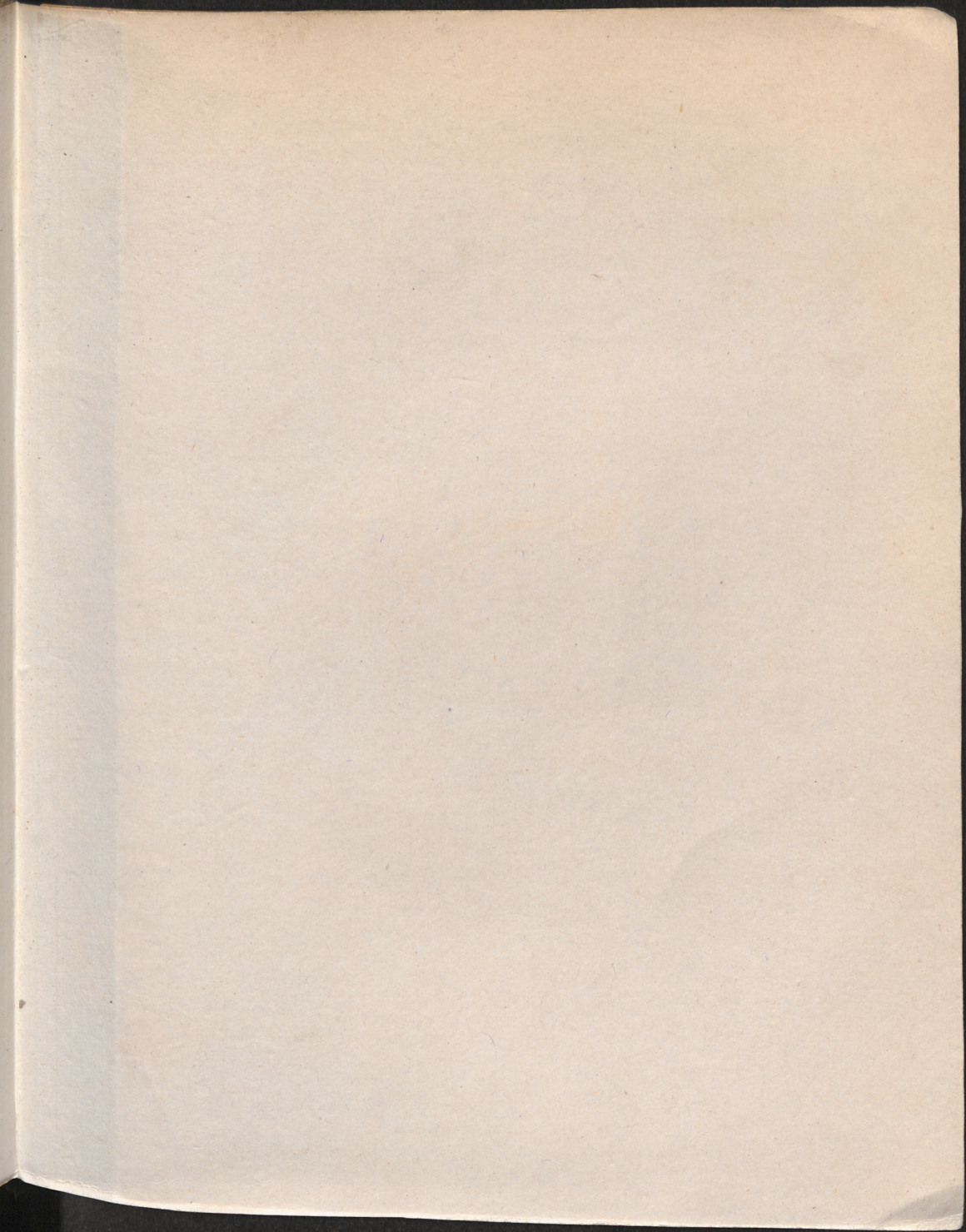
I. Iejunium Moſis, Eliæ, Chriſti, quod in SS. ſcriptura nobis descri-
bitur [a]. Pontificij namq; quædam, non tantum nomine, ſuum inde
quadrageſimale vocitantes, ſed & rei ipſa imitari conantur. Sed fal-
lunt & falluntur. 1. Quia non debent imitari, cum non ſit mandatum
neq; à Chriſto neq; ab Apoſtoliſ. 2. Non poſſunt etiam, quia eſt ſuperna-
turale, Divinū & miraculoſum, à Deo ſingulari conſilio impoſitū, qua
ratione non magis ad imitationē pertinet quā reliqua illorū miracula.

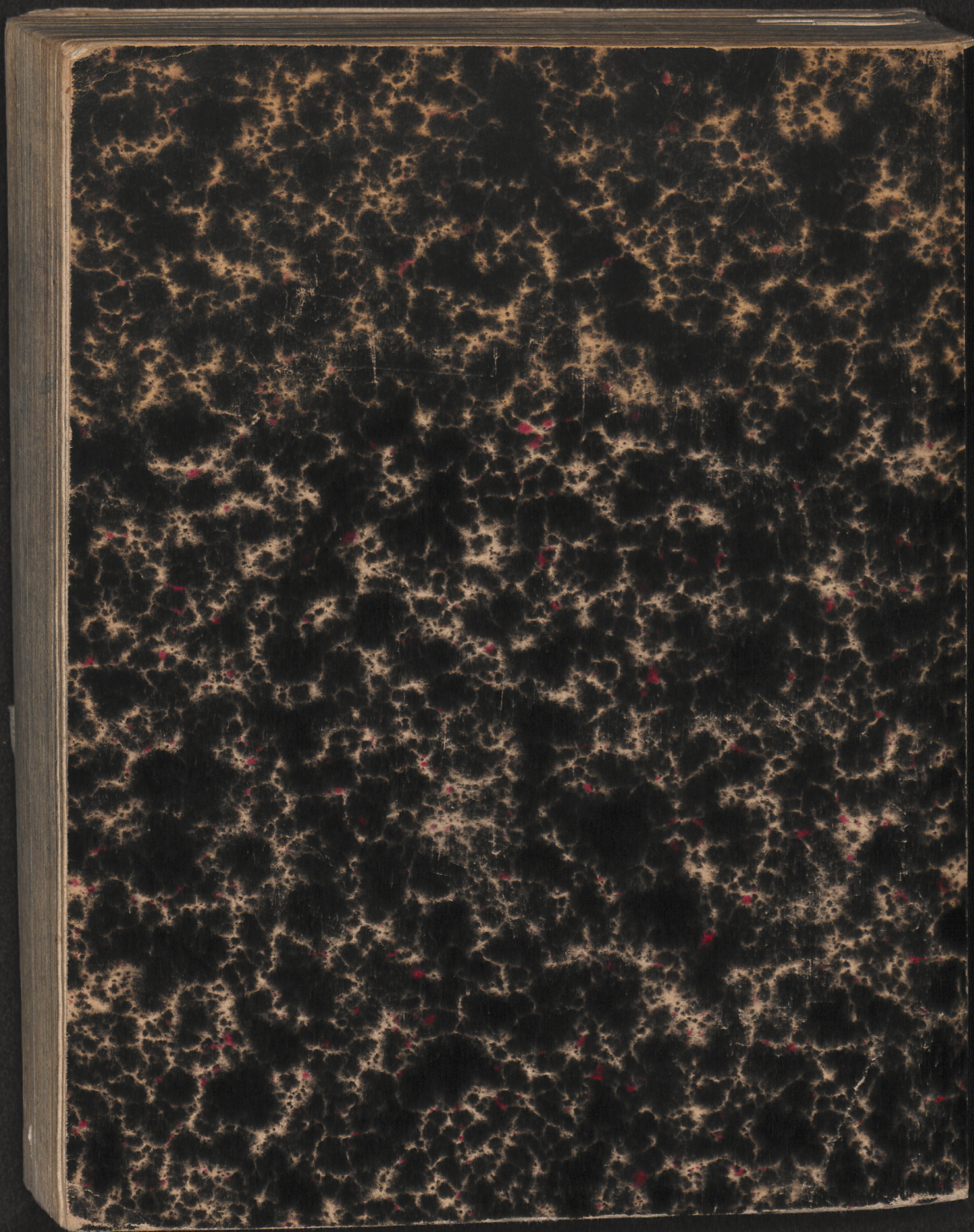
II. 3. Nec faciunt, cum hiſce nil ſimile quicquam, quadrageſimale je-
junium habeat. Chriſtus enim nihil guſtat & in deſerto cum feris de-
git: illi verò ab eſu carniū tantum abſtinentes, interim alijs cibis &
confectionibus exquisitiſſimis, quam ullus Apitiuſ excogitavit un-
quam, palatum ſua viter afficiunt & genio indulgent. Nihil itaq;
Pontificij in ſuo jejunio, præter numerum dierum retinent.

b] Matth.
15. 11.
Rom. 14.
2. 17.
Coloff. 2. 21.
c] 1. Tim. 4.
2. 3.

III. Secundum Erroris membrum habet diſtinctionem dierum &
ciborum, quæ hæc quædam cum SS. Script. pugnat, quæ non tantum omne
diſcrimen dierum & ciborum tollit [b], verum etiam prohibitionem
certorum ciborum inter doctrinas Dæmoniorum refert [c].

IV. Deniq; jejunio Chriſtiano & legitimo ſuas laudes relinquimus,
non vero, qualia illi merita Pontificij aſcribunt, concedimus. Solus
enim Chriſtus ſatiſfecit pro peccatis, & meritus eſt nobis vitam
æternam. Cui ſoli ſit laus honor & gloria in ſempit-
terna ſæcula.

Ieiunium à maioribus acceptum & dev
verum est ieiunium & cultus Deo grati

REFUTATIO.

I. Calumnia est Pontificiorum, quando nostru
dicunt. Etsi enim commentitium discrimen &
rum prohibitionem, in papatu usitatam rejiciam
quaquam tamen jejunia legitima in S. S. Scrip
Christianis semper recepta improbamus, sed utra
atq; docemus cum scriptura; sedulo cavendum e
tur crapulâ & ebrietate (a), verum abstinenciâ
men superstitione, præparentur ad munia pa
obeunda. Sed cum res ipsa & praxis Ecclesia
bis multis hanc criminationem à nobis depellere

II. Quin potius in eos ipsos, quod falso de nob
quod jejunare non tantum volentes, sed quod
nunquam tamen jejument; gulosa enim illorum
nencia, dum interim laurissimos & pretiosissim
apponi curant, herbas ita condiunt ut nihil poss
cupedijs palatui arridentibus ita se infarciunt
ret, cenare tamen non libeat. Num verò est
aqualiculis jejunare?

III. Sed suum nihilominus jejunium à major
votè observari gloriantur: quomodo itaq; cum
jejunandi conveniat, dispiciendum.

IV. 1. Veteres jejunia indicentes, ab omni
2. non uni certo tempori vel anni versarijs diebu
cunq; tempore, quoties necessitas id postulare vi
brabant (b) 3. veteres non habuerunt certorum
in genere quicquid carni gratum, inhibebant. 4.
nia non ad peccatorum expiationem, sed ad hu
nem, & precum præparationem (c), suscipiebant
Pontificiorum jejunijs, cum illis veteribus conve

atum,

ohibere
m cibo
us, ne
a, & à
tamus,
raven
line ta
ationis
r, ver
imus.

a) Luc. 21.
v. 34.

mpetit;
ventes,
absti
um sibi
alijsq;
si lice
stentis

m, de
etudine

a) 1. Sam. 7.
v. 7.

ant (a).
ed quo
ia cele
um, sed
iq; jeju
ficatio
le verò
Roma
na con

2. Sam. 3. 35.
Ioel. 2. 12.
Esra. 8. 23.
Nchem. 9. 1.
b) Iud. 20.
26.
2. Sam. 1. 11.
c. 12. 16.
Esth. 4. 3.
16.
c) Iudith. 4.
8.

